

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sserbske njedžělske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihiczišcžećni w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pšchedpłatu 40 np. dostacž.

20. njedžela po šwjatej Trojizny.

Cfeš. 5, 15–16.

Czaš je šty, tak škorzi japoschtok Pawol po šwojim lišće na Cfešistich. Šty czaš bě tež tehdy woprardže w Romškim kžězorštwe. Bóhobojašne wašchnje a dobre pocžinki, něhdy najrjeńšcha vycha romškeho luda, běchu šo hižom dawno šhubite, njewěra a lohtomyšlnosć pak pšchezo bóle pšhiběrašchtej. Cžista njeprawda bě wšchudžom š knješom a nawabi ludy š šběžkej, š wójnje a krejroslecžu, tak šo Pawol špominajo na tajke hubjenstwo drje škoržicž šmėdžěšche: czaš je šty. Tak móžěšche wón pak tež škoržicž špominajo na žyrkej teho Anješa. Wona bu tehdy pšchešcžěhana wot židow a pohanow, rjeczašy a jaštwo a šurowa šmjereč hrožěšche tym, kiž škřyšta mjeno wušnachu. Wyšche teho chžychu tež pohanska mudrosć, pohanske błudy, pohanske hrěchi a hrošnosće pšchezo š noweš mozu šo do šchešcijanškich wošadow dobyčž a je škajšcž, š jenym šłowom, dokelž Pawol wšhitke tajke štrachoty špóšna, šmėdžěšche wón š pošnym prawom škoržicž: czaš je šty. Czaš je šty, tak škoržimy tež my, špominajo na nětcžišchi czaš. Wny njechamy hagle rěčcž wo tym, šo šu hagle pšched křótkim šo šběhnyli pšchečžiwu wušchnosći na křwawnym šběžku a wo druhich štrachotach, kiž šo nam pšchezo bóle bliža, ale wošebje tež wo tym, šo woni Bože šłowo, to žóřto wšcheho šboža, šazpivaja a cžišcže tupi šu ša nje, a duž šmėmy tež my škoržicž: czaš je šty.

Šchto dyrbinj cžinicž? Dyrbinj pšchi tajkim škajcžnju nětcžišcheho šleho cžaka nadžiju a wěru špuschcžicž a šmėrom pšchibładowacž? Albo dyrbinj wšhitko tajke šle teho cžaka še štymi ludžimi šobu cžinicž? Ně wšchaf, my dyrbinj štemu cžakeš napschecžiwu štacž, šo njebynj do špytowanja pšchišchli, ale te šame pšchewinyli pšchede wšchėm. Š temu naš japoschtok Pawol tež napomina. Šdyž šo potajkim prašchamy, tak dyrbinj štemu cžakeš napschecžiwu štacž, dha nam Pawol wotmołwi: š tym, šo pšchibójšku a njewěřjazu mudrosć škřěta wot šebje wotpošajemy.

Š wěštosću šmėmy šebi wukhwalicž wšhitko wulke pofracžowanje, kotřez je cžłowšta mudrosć w nětcžišchim cžaku cžinila. Džimj a potajštwu na njekju a na šemi cžłowjekojo pšchezo bóle wušlėdžuja, wšchelaka wėdomosć, wucženosć a šdžělanosć šo pšchezo bóle mješ ludžimi rošpšchestrėwa a cžłowški duch dozpiwa pšchezo bóle šwój nadawł, šebi šemju podcžišnyčž a nad nej knježicž. To wšhitko chžemy tež my rad pšchibóšnacž a šebi wuškofo wažicž a džatowni byčž tym mužam, kiž šo njejšu bojeli žaneje próžy a wobcžěžnosće a štrachosće, ale šu wulke wėžy dokonjeli. Al tola prajimj: czaš je šty.

Cžłowjekojo nětcžišcheho cžaka tak hušto šapominaja, šo je bojosć teho Anješa špocžatk mudrosće a tež najmudrišchi šu hušto jara tupi a šlepi w bójškich a duchownych wėžach. Šeno jich jara mało šnaje bibliju a Bože šłowo a wobhonia šo w nim, jich jara mało wě, šchto Luther wucži we šwojim katechizmušku a tola šudža woni bibliju a katechizmuš a chžedža tajke knihi wotštronjene

mecz w kshesczijanskich zyrkwjach a schulach, runje jako bychu wone jara schkodne byle. Někotrežtuli schulste džeczo je w tajkich wězach lěpje rosmuczene hacž někotryžtuli mudry a wučeny śweta. Duž tež žadny džiw njeje, so džeczi tuteho czaša a śweta tač hrosnje rěcža wo wězach wěry a nabožiny, so woni najnjerofomnišchim błudnym wučzbam napschecziwo wyskaja, runje jako bychu tešame zyly śwet wobšbožicž mohle. Duž tež žadny džiw njeje, so woni s hromadami zyrkwje a Bože domy wopuschcžuja, so k Bohu njemodla a do žaneho paršchonškeho Boha nje-wěrja, haj, so maja sa snamjo mudrosčje a šdželanosčje, Boha a jeho słowo, ewangelijon a zyrkej sazpicž a so temu wschemu šmjecž. Glejčje, tajka je ta njebojška mudrosčž nęczišcheho czaša, a teho dla skoržimy: czaš je šly.

Wot tajkeje mudrosčje dyrbymy so pač wotwobrocžicž, a teho dla nam Pawoł pschowoła: „Hladajčje, kač byschcžje rofomnje khodzili, niz jako czi njemudri, ale jako czi mudri; a wufupčje šebi sprawnj czaš, pschetož czaš je šly.“ Prawy kshesczijan snaje jeno jenu mudrosčž, mjenujzy wolu teho šnješa pschezo bóle pošnawacž a po njej cžinicž. Tule wolu šwojeho Boha nadeńdže wón s jašnymi słowami wuprajenu we šwjatym pišmje. Wono je jeho nohomaj šwěza a šwětlo na jeho pučzu, wono je ta jašna hwěšda, kotraž jemu šwěczi tež w cžemnej nozy. Njech tež mudrosčž šwěta so jemu pokazje s krašnej draštu, njech wona jeho tež sawjesčž chze s hladkimi słowami, wón so tola džerži słowa šwojeho Boha a ewangelija šwojeho šesom šhrysta. Wón so wobhonja po pišmje, so by pschezo lěpje šhonit, kotra je ta dobra a došonjana wola Boža, a prózuje so s žylej mozu, po tajkej Božej woli tež cžinicž. Wón honi sa tym, wschitko, šchtož jemu tajke wobara, pscheminyčž a so wschitkich štrachotow šminyčž. Wón wufupi tón dobry a sprawnj czaš, kiž so jemu doštanje, so by pschezo džakownišcho Božu wolu pošnał a cžinił, a wufupi tež šly czaš, kiž so jemu njelubi, so by ščetpliwosčž a nadžiju s njeho wufnył. Wón je šwěrnišchi w šlym czašu kaž japoschtoł Pawoł, kotryž tež w rjećasach a jastwach štajnje honješche sa tym wottyknyenym kónzom, kotryž jemu prijódštajeny bē we wěcžnosčži. Wón wē, so chze šwēt a cžert jeho wo tajku šbóžnosčž šjebacž. Duž khodzži wón rofomnje a šdžerži so wschitkich wězow, kiž napschecziwo dušchi wojuja. Tač tež prawy kshesczijan so šjebacž a sawjesčž njedatwa wot wopacžneje mudrosčje šwěta, pschetož wón šteji na njekhabłazej štale Božeho słowa a cžini štajnje po Božej woli a w tutej myšli wón špěwa: Njech štajnje sawoštanu, mój Božo, pschi tebi. Šamjen.

Nabožina w schuli.

(Poštracžowanje.)

4. Kajke ma šabjeranje s zyrkwinskim khěrlušchom w ludnej schuli byčž? Šchto je wošebje pschi jeho cžitanju wobkěžbowacž? Pschede wschēm wschitko to, na cžož dyrbi so w kóždej cžitanškej hodžinye džiwacž. Šchto to je, njemóžemy tudy, hčžez wo nabožinye rěčžimy, do drobna rošestajecž. Duž budž w počahu na šabjeranje s zyrkwinskim khěrlušchom tudy powšchitkownje jeno naspomnjene, so dyrbi so w džěcžu po móžnosčži to šacžuwanje šbudžicž, w kotrymž je pēšnił byl, jako wón tón khěrlušch pēšnijesche. Čžohož ma so wučerč k dozpicžu tehole šaměra šminyčž a šchto ma wón cžinicž, wo tym hišcžje někotre naspomnjena.

a. Čžeho ma so wón šminyčž? Šrótki pschitklad wopacžneho šabjeranja by na tule prascheń najlěpšchu wotmołwu dač; tola my chžemy tudy wot teho wothladacž. Wučerč je najpriedy

khěrlušch s wurasom pschecžital. Derje! A někto pschińdže — po jeho mēnjenju — to najlěpšche: Wón počžina khěrlušch s dołhej prascheńzu wukładowacž, pschi cžimž šamo rěcžnicžne praschenja štaja, a — šchtož je najhóršche — wschón tekst husto tač s wužitnymi nałožbami a moralnymi wučzbami poliwa, so jón nimale wjazzy njewidžišch. Potom rěka: Někto móžecžje tón rjany khěrlušch tež derje cžitacž, lube džeczi, dofelž jón rošmicžje. Budžčje prawje kěžblime z. Kajki šacžišcž to cžini? Wučerč je khěrlušch pschedcžital. Šchto s tym cžinješche? Wón džecžom kwětku pošasa, jara rjanu kwětku. Džecžje na nju šhladowašche, šradowawšchi so nad jejnej rjaney barbu a lubošnej wónju. A někto — wučerč tu rjanu kwětku psched džěcžowymaj woczomaj rošschcžipuje. To jemu žel cžini; wono tam wjazzy hladacž nochze. — Ale njedyrbi dha so ničžo praschecž, ničžo wukładowacž? Wěšo; šchtož je woprawdže njejašne, ma so wuložicž: ale tež jeno, šchtož je bjesdwělnje cžemne. Šchtož dale džje, lohko do štracha pschińdže, njejašne cžinicž, šchtož je jašne; njelubo s wěštosčžu. Najrjenjšche khěrlušche wschaf šu tajke, so wone rošpominanja najmjenje potrebaju a — najmjenje šnješu. Ššamo to w nastupanju rošomwóšjenja tač wažne wupytowanje dispozizije, khěrlušchej k podložkej ležazeje, njech so w druhim czašu a na druhich pschedmjetach wufonja; šem to najbóle jeno potom šluscha, žada-li šebi to khěrlušchowe wopšchijecžje, na wotdžěl biblije abo katechisma so škožowaze, tež hdyž nekajka druha wošebita wobštejnosčž k temu nufuje.

Šdyž je wěšte, so dyrbja so pschi cžitanju zyrkwinského khěrlušcha džecžom njejašnosčje wuložecž, dha je runje tač wěšte, so so s njetrěbnym wukładowanjom wězzy bóle šchodži dhyžli šluži. Čžim wjazzy wukładowanja, cžim wjazzy šabjeranja rošoma, ale tež cžim mjenje njemyleneho, njedžělného podacžža dušche na khěrlušch. Duž je methodiški postup wot lohkich khěrlušchom k cžěžkim na kóždy pad nufny; trěbne pač je tež došpolne šnajomštvo džěcžoweje mozy a cžěžkotow w khěrlušchach, kotrež šu wošebje we wobrašach a wjasanju šadow pytač.

(Pschichodnje škóncženje.)

Bujowy džakny khěrlušch w lěcže 1910.

Šhwaltbu, cžesčž a džakowanje
S hnutej dušchu damy Čži
Sa wscho žnjowe žohnowanje,
Luby Wótcže njejšči!

D kač bohacžje da narosčž
Wschitke žita, wupłodny!
Škót a ludžo lěšba na doščž
Tvojich darow doštachmy.

Ač, kač hnadnje wobarnowal
Naš psched wulkej šchodu šy!
W njewjedrach a deschcžach ššhowal
Naš a našche žně šy Ty.

Sa to cžěžke džělo žnjowe
Ššy Ty mój a štrowosčž dač,
Kóžde lube ranje nowe
S dobrotu wschěch kónowal.
Wšcho šmy tač domšhowacž šmēli
W Tvojej wulkej šmilnosčži,
S Tvojej hnadu, kiž šmy mēli,
Teho nješšmy doštojni.

Šara ščetpliwj Ty šnobysch
Našche hrěchi, šłabošcžje,
Šaj, na wutrobje naš nošyšch,
Šomhašch našchej modlitwje.

Džak, čješć, khwalbu swješeleni
Spěwamy Ćzi i radošču
Sa to w Sesuřowym mjeni
Dženš na žnjowym šwjedženju.
Lubi, khwalmy Bože džiwu,
Božu lubošć, dobrotu;
Bóh je šmilny, hnadny, mišy
Nam po šwjim šlubjenju.

Semu džak sa rjanošć, plódnošć
Polow, lukow, šahrodow,
Sa tak wulkich darow hódnošć
Šthadžej i našchich wutrobow.

Khwalmy šwjioh' Wótza šwěru
Šako jeho džěćzi tu,
Poručmy šwjój pucž Šom' i wěru,
Wješele a šrudobu.

Riž nam čžělo i dušču dari,
Šdžerži naš a šastara,
Khwalcže mlodži, khwalcže štari
Šeho šbóžne wodženja.

Našcej' dušče troščt a žadosć,
Šbóžnošč, šublo najdrožšče:
„Šesuř“, wješele, lóšcht, radošč
Čhže byčž kóždej wutrobje.

Nječ šmy Šemu i čješćzi žiwi
W šlowach, šlutfach wutrobnje,
A mješ šobu lubošćziwi
We tym šnjesu wobštajnje.

O tak šbóžnje dokonjeni
Žnjomy šhěrlušch špěwamy,
Šdžž my šhryšta wumoženi
W njebju i jandželemi šmy.

Wutrobnje šo wješelimy
K šnjesej, šbóžnym, lubym dom,
S Božim šlowom wožiwimy,
Bohu šlužicž i šhwalenjom.

Měj, Šrojenicžki wšchě ludy
Ššhes naš, wěčžnu čješć měj tam;
Wuřym Šwjioh' šłowa tudy
Božohnuj Ty i wěčžnym žnjam!
Šamjeń.

Šanka Šobratež.

Wopomń kónž.

W někajkej wšy bydlachu tšjo „rosšwětleni“, jedyn pišat', jedyn hajnik a jedyn bohaty wukrajan, kotryž bě wot šwjioch pjenješ žiwu. Ćžile tšjo běchu pschezo w hromadže, běchu džě woni jeneho ducha džěćzi a hanjachu Boha a jeho šwjate šłowo. W tejšamej wšy pať tež štary pobožny muž B. pschebymašče, kotrehož mējachu džěćzi a dorošćeni rady a kotrehož čžinjenje špomnjennyh tšjoch „rosšwětlenyč“ hušto w najhšubšchjej wutrobje rudžesche.

Sedyn džěń běšče jim wón šłowo, w Širachu 7, 39 štejaze, pschiwolať: „Šchtož čžinišč, dha wopomń kónž“. Ćži tšjo šo i temu šmējachu a wuřměšchowachu teho štareho, pobožneho muža B., hđžěškuli šo jeno widžecž da. Woni po móžnoščzi hišččže hórje šlutfowachu džžli hdy prjedy: hajnik hońtwariješče a šakrowašče njedželu, pišat' džělašče kaž wšchědny džěń, a bohaty wukrajan pschecžini njedželu i jědžu, picžom a hračžom.

Štary B. njeda šo w šorcžmje, hđžěž tamni tšjo mužojo wšchědnje wobšhadžachu, ženje widžecž; wón mēnjješče, šo nočžze šedžecž, hđžěž wuřměwžy šhdaju.

Tak lěta šandžechu. Duž šo hajnik se wšy miny: pschewšchijeniya dla bě wón šastojńštvo a čješć šhubil', a šawostacže wo wšy njebě wjažy móžne. — Pišat' běšče liščžiny šalschowal' a šedžesche w šhostatni — bohaty wukrajan pať, šwoje pjenješy a šublo pschecžiniwšchi, se wšy wucžahny, a ništo njewjedžišče, hđže bě.

Duž pschihadžesche štary B. šašo do šorcžmy a pijesche njedželu wječžor šwjój šarancžk'. Pschi tym rěčšesche šo wo špomnjennyh „rosšwětlenyč“ a jich dōńče, a jedyn i hōščzi dopominašče na šłowo šwjateho pišma, kotrež bě štary B. tamnym tšjom pschiwolať: „Šchtož čžinišč, dha wopomń kónž!“

Štary B. dha šebi bibliju podacž, šejmašče šwoju čžapku a čžitašče Ššalm 37, 35—36: „Ša šym widžil' hješbóžneho, tón še šwojej možu druhich traščesche a rosšchěrješče šo a šelenišče šo jako šawriježowe drjewo. Šako ja nimo džěč, hlaj, bě wón prjecž; ja šo po nim praščach, dha wón nišdže njeběšče namacž.“

Šaj, bješ Boha wocžatuje čžlowjeka štraščny kónž!

F.

Wrócžba na prawy pucž.

Dwaj čžlowjekaj čžehnješchtaj hromadže šwoju drohu. Štarschi šhutnje pschew šo hładašče, tola drugi, hišččže mloda krej, běšče pošny wješelosčže, jedyn špěw ša druhim šaspěwa, mējesche wonjecžto na šlobuť tyfnjene, a šo i čžadžami palenža se šwojeje blešče napi. Wón ju tež šwojemu towařšchjej pošlicži, tón pať i hłowu ššchašesche. Škrajina, psches kotruž jeju pucž wjedžišče, běšče čžicha — dšž a dšž bě šamotny dwór widžecž. Daloko, daloko won šo droha, runa kaž ššnōra, čžehnješče — šchtomy ju njepšschachu, jeno šoliki, na kotrychž bě grót ša štegraf ščžehnjeny.

Našma běšče. Ššwět ležesche šmērom pod šchěrymi wrócžalkami. Žadyn ptacžik njespěwašče. Žadyn wěššik njedujesche; jeno druhdy šyncžesche psches štegrafowe groty, jako by ššyščal ššchricžku lečžecž, kotraž wot kraja do kraja čžlowišku rěčž nošy, njewidomnje a potajnje.

Taj pucžowarjej běšchtaj šo pschipadnje na pucžu šetkałoj. Młódschi běšče štarscheho doščžahnył a hnydom i nim towařštvo čžinił, dofelž njerad šam džěšče a šo rady i něšim rosščžowmašče. Wón šwoje mjeno mjenowašče a praji, šo je pišmitistajeť, kotšž runje štraškuja, a duž čžze šebi šhwilu šwět wobhladačž. Druhi běšče tež šwoje mjeno, a hđže čžze, prajił, potom pať běšče mjelcžal a na rěčže šwojeho towařšcha ščžerpliwje pošluchał, kotryž běšče w nowyč wucžbach šwětpolěpscheryow (ša to šo mjenujžy šozialdemokratojo wudawaju), kaž šo šdlašče, derje wobhonjeny, a nětko mudrije rosšadowašče, kať budže wšcho lěpje, šo budže šo pschichodnje jenož 9 hodžin džěćacž a šo dšrbí šo mšda hišččže powyšchicž.

„Šbój, towařšcho, čžzemoj šhwilku wotpocžnyčž a šust pošwačžicž!“ wón praji, a i tym na mału hórku pošasa, hđžěž tež někotre šamjenje ležachu, kotrež móžeschtaj šebi ša šhdlo wšacž. Wonaž šo pošnyyšchtaj, šwojej wacžokaj wotpołožišchtaj a kóždy jědžesche, šchtož mējesche. Młódschi šašo palenzowu blešču wucžahnywšchi ju šwojemu towařšchjej poda, tón pať ju šašo wotpošasa. „„Šch, wy drje i tej noweš družinje šluščecže, kotraž čžze šo palenzpicža wostajicž — ša tu pať šahorjeny nješšym.““

„Šalenza šym šo hacž do šyteje wole we šwjim žiwjenju napił“, štarschi wotmolwi, „hdyž čžzecže wo tym ššyščecž, čžžu wam powjedacž, psches čžo je mi šapocžal palenz napšchecžiwny byčž“. Młódschi šwjój poščž a šhlěb šmutajo i hłowu šiwny.

„Škaž ščže wy nětko w štraškowanjju“, štarschi pošča, a pschi tym se šwojimaj šhutnymaj čžornymaj wocžomaj na młódscheho towařšcha pošladny, kaž by prajicž čžžyl: »Mi je tebye žel«, „tať tež my pschew někotrými lětami štraškowachmy; ja tehdom žigary

dželač. Běšče sly čaš. Džeń wotednja, tydžeń wot tydženja Bohu temu Anjesej čaš kradnyč, wołolo dundac, w forczmach bydac wot ranja hač do wječora, i čěžkej głowu do kóža a i puštej myšlu i njeho — pońny hidženja, huńwa a sawiŕče psche-čziwo knjesam, kotkiž maja pjenjesh a tola dac, njechadža, sčtož bebi žadaš. Nichtó njewjedzišče, kajki kónz to wošmje, a hdyž by tež někotry radny so podwolil a jašo dželač poczał, wón stejesche pod želesnym satonjom dželačerskeho sřednocženja a dyrbjesche so teho džeržec.

Sunu my tež jašo pschi palenzu bedžachmy. Towaršchojo bechu pschischli, nam nowu krobkošć činič; wóni bechu tež pjenjesh i wulkeje strajkowazeje pokladnižy sobu pschinješli. Duž bechu wótre głowa klyšec, głowy bechu čopke a rěče buch pschezo džiwishe, běšče jako bychu dynamitowe bomby hižom pschihotowane ležale.

Duž mój towaršch, i kotrymž hromadže bydlach, i durjemi nuts stupi; jeho woczi mje pytašchej, wón kiwašche, ja pak lóschta njemějach, swoje město wopuščezic, a i głowu tšchafech. Duž so te mni pschecziščeža a mi list do rukow da. Sa jón rucze woczinischi čitach. To běšče pišmo mojeje stareje maczerki, i tšchepotatej ruku pišane, wona pišasche:

„Mój luby syno!

Twój nan leži w mřecu a čze hiščezje juntróc i tobu porěczec. Pschindž hnydom, je najwyschšči čaš.

Twoja na smjercz sruđžena stara macz.“

Sa mašu kwiłku nastroženy so njehibajo na te głowa hladach. Wo harje, kotraž běšče wołolo mje, ničžo wjazy nješlyšach. Potom rucze se stoła poštahč a bježach, sčtož móžach a kajkiž bech, na dwórniščežo. Eso derje schlachčesche, so bórny čaš na tamnu stronu jěžesche. Sa něotre hodžiny jašo i woša stupich, ale wot tam mějach hiščezje psches 3 mile hač domoj. Do wječora dyrbjach domoj, sřma běšče; duž krocach do bliščeje wšy. Wo wšy so mi radži, bebi wot snateho bura konja požezic. Šechacz móžach, dofelž bech pola husarow jako wojak kłuzil. Sa jěchach psches krajinu, se šněhom pschikrytu, moje myšle khwatachu prjedy mje.

Sčto bě so mnu stało! Kaž wótry mjecz běšče mje šrijedža w mojim hrěšnym žiwjenju powjescz wo bliškej smjerczi mojego nana trechika. — Haj, mój nan! Kał dolho bebi njebech na njeho pomyšlił — kał dolho lista domoj njepišal! A nětko stejesche wón pschede mnu; se swojimai křutnymaj woczomaj na mnje hladašche, se swojej belej głowu tšchafesche. Sa jeho hlób klyšach, kiž be wón swucženy rěczec, kaž běšče mje tał hušo napominal, so šleho hladacz a na Božich puczach šhodžic, kaž běšče mi tu mašu bibliju, do čorneje kóže swjasanu, dawšchi mje jara prošył, so njebych žanemu dnjej so minyč dał, w bibliji njeczitawšchi! Ach, ta maša biblija! hdyž be wošala? — Sa to njewjedžach! — A hdy bych nětko pošdže pschischol — hdy by luby nan hižom njeboli byl! Eso wě, hušo bechu naš naschi wodzerjo wuczili, so je wěra kłuposč, so w bibliji šante kž steja, so njeje ani wěčnošče ani pošlednjeho šudženja — ale w tym wošomifnjenju bechu tajke bjesbožne myšle prjecz dunjene kaž hubjene pluw. Mój nan džě be smjerczi bliško a kaž želesna ruka mje ta myšl šapschimny: Sčto potom?

Wječor so pschiblišesche, šapocža so čmicz, jako i pošlednjaje hórki dele jěchach do doliny, hdyž wješta šrijedža wyšokich, starych ščtomow ležesche, hdyž be žyrkej, w kotrejž bech tšchczeny a konfěrměrowany, se swojej wěžu widžec. Wšcho be tał čicho, jako by šněh čžělny rub byl a žly šwět daloki row. D, hdy by tola něčto pschischol, kotrehož mohł so woprašec, hač je mój nan hiščezje žiw. Nichtó njepšchindže, jeno wróny sa mnu lečachy,

wone ani njewoľachu, čzišče so na semju šnyhchu, bebi žyrbu pytač.

Šlónčnje bech pola wótzneho doma. Sa konja pschiwjajach, Rusł šwězy widžach psches wołno. Sa šastupich, durje wocziniwšchi na priosy stejo wostach. Moja macz pschi kóžu bedžesche, špróžna běšče głowu pokhilila, ruzy ležeschej štylnjenej w klinje. Nětk głowu pošbėhny — kiwašche, so dyrbju mjelczo pschincz. Ale ja so wjazy šdžeržec njemóžach, ja khwatach šnanowemu kóžej. Wón i njeměneho španja wotuczi, na mnje twjerdže hladašche, mje špšnawšchi ruzy wupšesčije a ja ležach pschi jeho wutrobje šakajšo i tšchnej wutrobu! D kał so wón wješesche, so bech pschischol! Wón majšasche mje se šwojimai horžymaj rukomaj psches čžolo a woczi! Kał džakowasche so wón šwojemu Bohu, so be jeho modlitwu wušlyšchal a mje šem dowjedł, dofelž mějesche mi hiščezje tał wjele prajic. Potom bu jara čžichi a měny a w nožy jašo šepje špasche.

Ši dny be hiščezje živy. Haj, wón mějesche mi hiščezje wjele prajic. Kaž Pawoł psched romškim bohodom, tał mój mřezaj nan te mni rěčesche wo prawdošči, wo pošczimowšči a šudženju. To bechu głowa, kotrejž psche wšchě stawy pschimaju, hdyž se rta mřezajeho du. A ja pschindžech se šwěta hrěcha a haniby, i čaša wotpada a bjesbožnosče — kajki rošdžel! To běšče kaž hela a njebeša, kaž tołsta čžma a jašne šwětlo! — hdyž bebi ja na wšchitko to, sčtož šady mje ležesche, pomyšlich, na štrajlowanje, na njerodnych towaršchow, na žiwjenje w forczmach, na rejwanšle šubje, na džiwje lóschty mužškich a žónškich — hu, dha mje tšchafesche — ja něšto wo tym čžujach, sčtož biblija mjenuje: „wucze a šubow tšchipjenje“.

Ale na to jašo na miše głowa šwojeho nana pošluchach. Wo prawdošči wón džesche: „Sa krej a prawdošcz šhrystuša je moja drašta pschistojna!“ Wo pošczimowšči: „Kał mohł ty tajku wulku šlócč čžinicz a pschecziwo Bohu hrěšicž šam na šwojim čžele, kiž je templ Boži?“ Wo šudženju: „Sčtož so šam šudži, tón njepšchindže na šudjenje, pschetož my mamy rěcznika pola Wótza, šesom šhrysta, kiž je prawy!“

Šeczi džěń mój nan wušny w mojimaj rukomaj. Šlaj, luby bratšje, wot teho čaša žaneho palenza wjazy njepiju.“

Młody towaršch běšče w špocžatku trochu hněwnje i głowu wił a i šijom w šemi hrjebał, tola po čašu běšče čzišče pošluchal. Mjelczo wobaj dale čžehnjeschta. Šdyž pucz wot drohi prjecz džesche, so dželeschta a bebi ruzy kłocz so rošžohnowaschta. Štarschi hiščezje kwiłku stejesche a sa šwojim towaršchom hladašche; w jeho woczomaj stejesche praschenje pišane: Mjebesche to te praschenje: „Budže te wušyte šymjěntne šornjeschto poteptane abo pošdušchene? Abó pschinješe ploda?“ — Wóh to wě!

Wšchelake i bliska a i daloka.

Š Wojerez. Šandženy ščtwórtk, Michala, šwjeczesche našche pošblanške Gustav-Adolfske towaršstwo šwój lětny šwjedžeń w našchej žyrki dopokdnja w 10 hodžinach se šerbskim a pošodnju w 4 hodžinach i němskim šemschenjom. Šyrkej běšče jara rjenje wupyšchena. Ale najrjenscha pycha — šyla pošlucharjow — pošbrachny, sčtož je teho dla jara šrudne, so šu čzi wjele parowali, kiž nješbu našcheho šerbskeho šwjedžeńskeho šredarja, knjesa duchowneho Mateta i Barta, klyšcheli. Kajki hluboki šaczisčez jeho šredowanje na pošlucharjow ščini, je widžec i džaka, kiž jemu wjele šemscherjow w našchich nowinach šjawnje wupraja a i teje prošty, so by so jeho šredowanje čžisčezec dało, sčtož i wješelom tež tudy wošjewjamy. — Němske šredowanje džeržesche knjes šuperint. Šmidt se Šebniž pola Šiegnizy. Našch žyrwiny šhor wušpěwa do němskeho šredowanja rjanu motettu. Šahromadžena kollektka i šepšchemu Gustav-Adolfskeho towaršstwa wuczini wołolo 700 šrivnow.